

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců Mgr. Michaely Bejčkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **R. T.**, zast. Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 797/3, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2012, č. j. KUOK 68681/2012, sp. zn. KÚOK/51484/2012/ODSH-SD/7471, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 17. 7. 2014, č. j. 76 A 26/2014 – 37,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 17. 7. 2014, č. j. 76 A 26/2014 – 37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení u správních orgánů a u krajského soudu

[1] Rozhodnutím ze dne 23. 4. 2012 uložil Magistrát města Olomouce žalobci sankci (pokutu ve výši 5000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců) za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). Toho se žalobce dopustil tím, že dne 17. 1. 2012 v Olomouci na ulici Týnecké řídil motorové vozidlo, na kterém v rozporu se zvláštním právním předpisem nebyla umístěna tabulka registrační značky.

[2] Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 3. 8. 2012 zamítl odvolání a napadené rozhodnutí potvrdil; nesouhlasil se závěrem, že registrační značka na vozidle umístěna byla. Jednalo se totiž o italskou převozní poznávací značku, jejíž platnost byla omezena do 12. 10. 2010; po dalších 15 měsících tak žalobce provozoval vozidlo s touto neplatnou značkou, což mohlo navozovat dojem řádné registrace vozidla. Samotné provedení a účel převozní poznávací značky jsou jiné než u řádné registrační značky. Žalobcovým jednáním byl dotčen chráněný zájem na identifikaci vozidla, neboť registry v České republice nevedou takové údaje, jakými jsou vývozní poznávací značky vydané jiným státem; ztotožnění vozidla (a tedy případně i jeho řidiče) se tím

komplikuje. Na vozidlo s neplatnou poznávací značkou je tak třeba pohlížet jako na vozidlo bez registrační značky.

[3] Krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 17. 7. 2014 pro nesprávné právní posouzení: nelze totiž dospět k závěru, že žalobce řídil vozidlo, na kterém nebyla umístěna tabulka registrační značky; ostatně mezi stranami není sporu o to, že žalobcovo vozidlo mělo umístěnu poznávací značku. Celé odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného fakticky směřuje k tomu, že žalobce nepřihlásil motorové vozidlo k registraci a neměl na vozidle umístěnu tabulku registrační značky jakožto osvědčení o registraci vozidla podle § 6 odst. 1 a § 11 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podmínkách provozu vozidel“). K tomu soud poukázal na přestupek podle § 83 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu vozidel, jehož se dopustí ten, kdo v rozporu s § 6 odst. 1 a 2 nepřihlásí k registraci silniční motorové vozidlo nebo přípojné vozidlo, které hodlá provozovat na území České republiky.

[4] Státní poznávací značkou může být podle soudu i italská registrační značka, byť převozní; to plyne už z jazykového výkladu § 6 odst. 1 zákona o podmínkách provozu vozidel. Je proto nesprávný závěr žalovaného, podle nějž je motorové vozidlo s neplatnou poznávací značkou vozidlem bez registrační značky. Tento závěr podporuje i důvodová zpráva v části vztahující se k § 125c zákona o silničním provozu; nově zavedená skutková podstata byla podle ní reakcí na časté jednání řidičů, kteří deformují nebo zakrývají tabulku státní poznávací značky tak, aby byla policistům znemožněna identifikace vozidla. Identifikace žalobcova vozidla však nebyla znemožněna tak, jak to měl na mysli zákonodárce; žalobce se tedy přestupku podle tohoto ustanovení nedopustil.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítl nesprávné posouzení právní otázky v řízení před krajským soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Převozní značka cizího státu, jejíž platnost uplynula, není podle stěžovatele značkou, která byla vozidlu přidělena dle § 7 zákona o podmínkách provozu vozidel: jinak by řidiči řídící vozidla s neplatnými převozními registračními značkami byli svým způsobem nepostižitelní. Text důvodové zprávy, jehož se krajský soud dovolává, interpretuje § 125c odst. 1 písm. a) bod 2, ale ne § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 a 3 zákona o silničním provozu. Ke krátkodobé převozní registrační značce se nevydává žádný doklad a taková registrační značka nesplňuje požadavky Vídeňské úmluvy o silničním provozu z roku 1968. Stěžovatel trvá na tom, že neplatná převozní značka italského státu neumožňovala řádnou identifikaci vozidla; rozsudek krajského soudu by proto měl být zrušen.

[6] Žalobce ve svém vyjádření zopakoval názor, že skutková podstata, která byla v jeho věci použita, postihuje jednání spočívající v tom, že z vozidla je odstraněna registrační značka, případně je na něm umístěna registrační značka, která byla přidělena jinému vozidlu. Na žalobcově vozidlu však byly pouze značky, které vozidlu byly přiděleny a které odpovídaly údajům v technickém průkazu. Není pravda, že by řidiči, kteří řídí vozidlo s neplatnými registračními značkami, byli nepostižitelní; skutková podstata § 125c odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu se však použije jen pro speciální nejzávažnější případy zde popsánoho protiprávního jednání.

pokračování

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Skutková podstata § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o silničním provozu, kterou v této věci užily správní orgány, zní takto: *Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo, na němž v rozporu s jiným právním předpisem (pozn.: zde poznámka pod čarou odkazuje na zákon o podmínkách provozu vozidel) není umístěna tabulka státní poznávací značky (dále jen „registrační značka“) nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena.* (U žalobce shledaly správní orgány první variantu této skutkové podstaty, tedy že nebyla umístěna tabulka registrační značky.) Krajský soud naproti tomu dospěl k závěru, že na žalobcově vozidle byla umístěna registrační značka, která byla přidělena právě tomuto vozidlu (jakkoli již v rozhodné době byla neplatná). Pokud žalobce měl být trestán, pak případně za to, že ve smyslu § 83 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu vozidel „v rozporu s § 6 odst. 1 a 2 nepřihlásil k registraci silniční motorové vozidlo nebo přípojné vozidlo, které hodlá provozovat na území České republiky“.

[8] Nejvyšší správní soud se s hodnocením krajského soudu neztotožňuje. Z jazykového výkladu § 6 odst. 1 zákona o podmínkách provozu vozidel neplyne, jak tvrdí krajský soud, že státní poznávací značkou může být i italská převozní poznávací značka. Toto ustanovení (ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 239/2013 Sb.) stanoví, že *[k]aždý, kdo hodlá provozovat na území České republiky silniční motorové vozidlo a přípojné vozidlo, je povinen tato vozidla přiblížit k registraci na předepsaném tiskopisu u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, s výjimkou osob, jejichž pobyt na území České republiky netrvá déle než 185 dnů v příslušném kalendářním roce.* Ustanovení tedy upravuje obecnou povinnost přihlásit k registraci u českého úřadu vozidlo zde provozované; o případných různých typech a různých proveniencích poznávacích značek se tu nic neříká.

[9] Toto ustanovení je důležité s ohledem na odkaz v § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o silničním provozu: ten hovoří o tabulce registrační značky, která na vozidle není umístěna v rozporu právě se zákonem o podmínkách provozu vozidel. Tento zákon nejen obecně stanoví registrační povinnost, ale také popisuje celý proces registrace (zejména v § 7 odst. 1, podle něž úřad současně přidělí vozidlu registrační značku, zapíše do technického průkazu údaje o vlastníkově vozidla a registrační značku, vydá žadateli osvědčení o registraci a vydá mu tabulku s přidělenou registrační značkou). Z toho je zřejmé, že *státní poznávací značkou (registrační značkou)*, jak ji má na mysli § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o silničním provozu, se míní taková identifikační značka vozidla, kterou provozovatel vozidla získává prostřednictvím žádosti o registraci vozidla u českého úřadu – nikoli jakákoliv identifikační značka bez ohledu na její cizozemský původ a na její dočasnou (a v tomto případě již prošlou) platnost.

[10] Registrační značkou získanou v českém registračním řízení žalobcovo vozidlo vybaveno nebylo; jeho jednání proto naplnilo skutkovou podstatu § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o silničním provozu. Pro věc není podstatné, že dočasná převozní značka odpovídala údajům v (cizozemském) technickém průkazu vozidla: to totiž nic neměnilo na skutečnosti, že vozidlo nebylo registrováno v České republice, ač registrováno být mělo, a nebylo vybaveno českou registrační značkou, která by umožňovala jeho bezproblémovou identifikaci v českém registru vozidel.

[11] Soud pro úplnost uvádí, že žalobci nemůže nijak prospět v žalobě uplatněná argumentace důvodovou zprávou k zákonu č. 215/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění

pozdějších předpisů. Tímto zákonem byla do právního řádu [nejprve s účinností od 1. 9. 2007 do § 22 odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o přestupcích a poté s účinností od 1. 8. 2011 do § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o silničním provozu] vnesena skutková podstata přestupku, jehož se dopustil žalobce v této věci. Důvodová zpráva říká: *Změna reaguje na v současnosti velmi častý jev, kdy zejména řidiči motocyklů ve snaze vyhnout se postihu za spáchaný přestupek (nejčastěji překročení maximální povolené rychlosti) deformují nebo zakrývají tabulku státní poznávací značky tak, aby byla policistům znemožněna identifikace vozidla. Novelizačním bodem 1 je tedy doplněna skutková podstata přestupku, který toto nežádoucí chování umožní postihnout. Zároveň návrh vypouští dvě skutkové podstaty přestupků, za jejichž spáchání je sankce obsažena v zákoně o podmínkách provozu vozidel.*

[12] Je tedy jednak pravda – jak uvádí stěžovatel – že důvodová zpráva, již se dovolával krajský soud, se vztahuje k bodu 2 ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) (přestupkem je řízení vozidla, jehož tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost), nikoli ke skutkové podstatě obsažené v bodě 1 tohoto ustanovení. Dále je sice pravda (jak tvrdí žaloba), že zákonodárce k 1. 9. 2007 vypustil ze zákona o přestupcích skutkovou podstatu spočívající v řízení neregistrovaného motorového vozidla s tím, že takové jednání dostatečně postihuje skutková podstata obsažená v zákoně o podmínkách provozu vozidel [konkrétně v jeho § 83 odst. 1 písm. a)]; žalobce však nebyl potrestán za naplnění skutkové podstaty řízení neregistrovaného motorového vozidla (která v zákoně o přestupcích ani v zákoně o podmínkách silničního provozu vskutku již není obsažena), ale za řízení bez (platné) registrační značky získané postupem podle zákona o podmínkách provozu vozidel.

[13] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že pokud fyzická osoba nepřihlásí k registraci silniční motorové vozidlo, které hodlá provozovat na území České republiky, dopouští se přestupku podle § 83 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu vozidel. Nepřihlásí-li fyzická osoba vozidlo k registraci, nemůže ani získat registrační značku, kterou má obdržet teprve až po proběhlém registračním řízení. To, že osoba řídí vozidlo bez platné české registrační značky, tedy může mít více příčin: i to, že vozidlo není vůbec registrováno (a česká značka mu dosud nikdy nebyla přidělena), i to, že vozidlo bylo registrováno a značka mu byla přidělena, ale provozovatel ji v rozporu se svou zákonnou povinností neumístil na vozidlo (případně umístil, ale poté jí pozbyl). Z této skutečnosti ale nelze dovozovat, jak to činí krajský soud, že ten, kdo vozidlo nepřihlásil k registraci, a proto jezdí bez české registrační značky, může být trestán jen za přestupek nepřihlášení k registraci podle § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu vozidel, nikoli za přestupek jízdy bez české registrační značky podle jiného sankčního ustanovení jiného právního předpisu. Ze zákona nelze dovodit, že by řidiči v obdobné situaci, jako je ta žalobcova, nemohli být trestáni i za zmíněný druhý přestupek. Jiná věc je, že podstatné okolnosti skutku, k němuž míří obě skutkové podstaty, jsou shodné, a žalobce by tedy nemohl být trestán souběžně za naplnění skutkových podstat obou přestupků, protože by to porušovalo zásadu *ne bis in idem* (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2011, č. j. 9 As 67/2010-74, ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011-163, a ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 106/2014-25); to však v této věci nevyšlo najevo a nebylo to namítáno.

[14] K nové formulaci skutkových podstat provedené zákonem č. 215/2007 Sb. Nejvyšší správní soud ještě dodává, že zatímco ve vztahu k samotné registrační značce zákon původně zapovídal pouze řídit vozidlo, které *užívá jinou registrační značku, než která byla vozidlu přidělena* [§ 22 odst. 1 písm. a) bod 3 zákona o přestupcích ve znění do 21. 8. 2007], po uvedeném datu byla skutková podstata rozšířena – a to nejen s cílem postihnout řidiče, kteří zakrývají či deformují řádně přidělenou značku (viz důvodovou zprávu citovanou v odstavci 11), ale také ve snaze postihnout řízení vozidla, které sice značku má a v minulosti mu i byla přidělena, ale v současnosti jej již neidentifikuje tak, jak zákon požaduje (viz znění skutkové podstaty

pokračování

citované v odstavci 7). Nemůže tedy obstát obrana žalobce, podle níž byla značka vozidlu v minulosti řádně přidělena a v Itálii, resp. pro účely vývozu, je náležitě identifikována: podstatné pro věc je, že v lednu 2012 už značka nebyla způsobilá spolehlivě identifikovat vozidlo (které bylo fakticky provozováno na českém území) pro potřeby českých státních orgánů.

IV. Závěr

[15] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V novém řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu